

I. Κείμενο

[...] Φύσει μὲν οὖν αἰσθησιν ἔχοντα γίγνεται τὰ ζῶα, ἐκ δὲ ταύτης τοῖς μὲν αὐτῶν οὐκ ἐγγίγνεται μνήμη, τοῖς δ' ἐγγίγνεται. καὶ διὰ τοῦτο ταῦτα φρονιμώτερα καὶ μαθητικώτερα τῶν μὴ δυναμένων μνημονεύειν ἐστί, φρόνιμα μὲν ἄνευ τοῦ μανθάνειν ὅσα μὴ δύναται τῶν ψόφων ἀκούειν οἷον μέλιττα καὶν εἴ τι τοιοῦτον ἄλλο γένος ζῶων ἐστί, μανθάνει δ' ὅσα πρὸς τῇ μνήμῃ καὶ ταύτην ἔχει τὴν αἰσθησιν. τὰ μὲν οὖν ἄλλα ταῖς φαντασίαις ζῇ καὶ ταῖς μνήμαις, ἐμπειρίας δὲ μετέχει μικρόν: τὸ δὲ τῶν ἀνθρώπων γένος καὶ τέχνη καὶ λογισμοῖς. γίγνεται δ' ἐκ τῆς μνήμης ἐμπειρία τοῖς ἀνθρώποις: αἱ γὰρ πολλαὶ μνήμαι τοῦ αὐτοῦ πράγματος μιᾶς ἐμπειρίας δύναμιν ἀποτελοῦσιν. καὶ δοκεῖ σχεδὸν ἐπιστήμη καὶ τέχνη ὅμοιον εἶναι καὶ ἐμπειρία, ἀποβαίνει δ' ἐπιστήμη καὶ τέχνη διὰ τῆς ἐμπειρίας τοῖς ἀνθρώποις: ἢ μὲν γὰρ ἐμπειρία τέχνην ἐποίησεν, ὡς φησὶ Πῶλος, ἢ δ' ἀπειρία τύχην.

Ἀριστοτέλους, Μετά τὰ Φυσικά (980a-b, 21-25)

II. Παρατηρήσεις

1. Να γράψετε τη μετάφραση του κειμένου.
2. Να γραφεί ο τύπος που ζητείται στην παρένθεση.
 - φρόνιμα (δοτική πληθυντικού θηλυκού, υπερθετικός βαθμός)
 - τοιοῦτον (αιτιατική πληθυντικού ουδετέρου)
 - αἰσθησιν (κλητική ενικού)
 - γένος (δοτική ενικού)
 - μανθάνειν (γενική ενικού αρσενικού γένους μετοχής παρακειμένου ενεργητικής φωνής)
 - γίγνεται (γ' ενικό πρόσωπο, ευκτική αορίστου β')
 - ἀποτελοῦσιν (γ' πληθυντικό οριστικής παρατατικού, ενεργητικής φωνής)
 - μετέχει (γ ενικό οριστικής μέλλοντα και υπερσυντελικού της ίδιας φωνής)
 - ἐποίησεν (β' ενικό προστακτικής παρακειμένου, μέσης φωνής)
3. Να γίνει χρονική αντικατάσταση στο ρήμα ἀποβαίνει, στο πρόσωπο και στον αριθμό που βρίσκεται.

4. Να γίνει εγκλιτική αντικατάσταση στο ρήμα φησὶ, στο πρόσωπο και τον αριθμό που βρίσκεται ήδη.
5. *ἢ μὲν γὰρ ἐμπειρία τέχνην ἐποίησεν*: να μετατραπεί η ενεργητική σύνταξη σε παθητική.

